

Příklady - Soudní rozhodnutí

1. Žalobce Jan Peterka podal žalobu na zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví k pozemku parc. č. 289 v katastrálním území a obci Oslavany proti ostatním spoluvlastníkům Janě Myškové a Bohuslavě Horáčkové. Soud prvního stupně uložil žalovaným podle § 114b občanského soudního řádu, aby se ve věci písemně vyjádřily k žalobnímu návrhu ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení usnesení s tím, že pokud žalobu zcela neuznávají, necht' v písemném vyjádření vylíčí rozhodující skutečnosti na nichž staví svou obranu, připojí listinné důkazy, jichž se dovolávají, popřípadě označí důkazy k prokázání svých tvrzení. Žalované byly poučeny, že v případě, že bez vážného důvodu nepodají vyjádření ve lhůtě stanovené soudem, popřípadě nesdělí, jaký vážný důvod jim v tom brání, má se za to, že uznávají nárok, který je žalobcem uplatňován. Ačkoliv bylo usnesení oběma prokazatelně doručeno, žalované se ve stanovené lhůtě k žalobě nevyjádřily, a proto na základě fikce uznání nároku podle § 114b odst. 5 o. s. ř. soud podílové spoluvlastnictví účastníků k uvedeným nemovitostem zrušil a vypořádal způsobem navrženým žalobcem. Žalované následně podaly proti rozsudku soudu prvního stupně odvolání, ve kterém namítly, že povaha řízení vylučuje vydání rozsudku pro uznání? Postupoval soud prvního stupně správně?
2. Sebastian Smrk zažaloval Glorii Golasovou, družku jeho zemřelého otce, na vydání hodnotného starožitného psacího stroje. Svůj nárok na vydání věci odůvodňuje tím, že se stal jako jediný dědic vlastníkem veškerého majetku svého otce, včetně předmětného starožitného stroje, takže Glorie Golasová nemá žádné právo mít tuto věc u sebe. Soud prvního stupně uložil pravomocně Glorii Golasové povinnost psací stůl Sebastianu Smrkovi vydat. Následně podal Sebastian Smrk na Glorii Golasovou další žalobu, a to na náhradu škody, která měla vzniknout tím, že Glorie Golasová psací stůl poškodila. Glorie Golasová namítla, že Sebastian Smrk není vlastníkem stolu, takže náhradu škody není oprávněn požadovat. Jaký vliv má právní moc prvního rozsudku na další řízení o náhradě škody?
3. B nabyl od A na základě kupní smlouvy pozemek p. č. 1034 v katastrálním území Tupesy. V kupní smlouvě byla výslovně ujednána možnost prodávajícího odstoupit od smlouvy pro případ, že kupující se ocitne v prodlení se zaplacením kupní ceny a nezaplatí ji ani na výzvu prodávajícího v dodatečné měsíční lhůtě. Kupní cena byla splatná dne 10. 5. 2010. Vzhledem k tomu, že ji kupující nezaplatil, vyzval jej

kupující dne 25. 6. 2010 k jejímu zaplacení. Kupní cena však nebyla na účet prodávajícího připsána ani během následujícího měsíce. Kupující z tohoto důvodu od kupní smlouvy odstoupil. Proávající odmítl nemovitost vyklidit, a proto jej prodávající o vyklizení nemovitosti zažaloval. Soud I. stupně žalobě vyhověl a uložil žalovanému povinnost vyklidit shora označený pozemek a nahradit žalobci náklady řízení. Odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně potvrdil, Nejvyšší soud dovolání odmítl; stejně tak byla jako zjevně neopodstatněná odmítnuta ústavní stížnost. Po nějaké době prodávající zjistil, že v katastru nemovitostí je stále jako vlastník zapsán kupující. Obrátil se proto na něj s žádostí o sepsání souhlasného prohlášení, které by bylo podkladem pro zápis obnoveného vlastnického práva prodávajícího do katastru nemovitostí. Kupující však odmítl poskytnout žalobci jakoukoliv součinnost; prodávající proto podal žalobu, kterou se domáhal určení, že je vlastníkem pozemku p. č. 1034 v katastrálním území Tupesy. Soud I. stupně řízení podle § 104 odst. 1 OSŘ zastavil, neboť projednání takové žaloby brání překážka věci pravomocně rozhodnuté dle § 159a odst. 4 OSŘ. Rozhodnutí o žalobě na plnění totiž v sobě vždy obsahuje závazné posouzení otázky vlastnického práva žalobce; kdyby totiž žalobce nebyl vlastníkem, nemohl by soud žalobě o vyklizení vyhovět. Proto lze otázku vlastnického práva žalobce považovat za závazně vyřešenou. Žalobce se proti tomuto rozhodnutí odvolal a v odvolání namítal, že posouzení překážky věci pravomocně rozhodnuté není správné, neboť podle jeho přesvědčení se nejedná o totožnou věc. Posuďte, jak o odvolání rozhodne odvolací soud.

4. Soud I. stupně rozsudkem určil, že žalobce A je vlastníkem pozemku p. č. 325 v katastrálním území Brno-Líšeň. Rozsudek nabyl právní moci. Žalovaný B krátce poté zemřel a jeho majetek připadl jedinému dědici C. Ten proti A podal žalobu, kterou se domáhal určení, že A není vlastníkem pozemku p. č. 325 v katastrálním území Brno-Líšeň. Žalovaný ve vyjádření k žalobě poukázal na předchozí pravomocný rozsudek, kterým bylo vysloveno, že je vlastníkem. Projednání žaloby proto dle jeho názoru brání překážka věci pravomocně rozhodnuté. Žalobce v replice s tímto stanoviskem nesouhlasil. Jednak není dána totožnost účastníků, která je nezbytným předpokladem uplatnění překážky věci pravomocně rozhodnuté, jednak zde není ani totožnosti věci, neboť žalobní petit je jiný než v předchozím řízení. Posuďte, zda projednání žaloby C o určení, že A není vlastníkem, brání překážka věci pravomocně rozhodnuté, založená rozsudkem určujícím ve sporu mezi A a B, že A je vlastníkem.

5. Žalobce A se domáhal toho, aby soud uložil žalovanému B povinnost zdržet se rušivých zásahů do jeho vlastnického práva spočívajících v umístování stavebního materiálu a jiných věcí na blíže označeném pozemku žalobce. Soud I. stupně dospěl k závěru, že žalobce nabyl vlastnické právo na základě smlouvy od žalovaného B, a je tedy vlastníkem, a dále že žalovaný nemá žádný právní důvod k tomu, aby pozemek žalobce popsaným způsobem užíval. Z tohoto důvodu žalobě vyhověl. Po nějaké době podal B vůči A žalobu o určení, že B je vlastníkem téhož pozemku, neboť smlouva, kterou s A před několika lety uzavřel, je absolutně neplatná. Žalovaný ve vyjádření k této žalobě poukázal na to, že platnost smlouvy a otázka jeho vlastnického práva již byla v předchozím řízení o negatorní žalobě závazně posouzena, a nemůže být tedy ve sporu o určení vlastnického práva vyřešena jinak. Z tohoto důvodu navrhuje, aby soud žalobu zamítl. Posuďte, zda je soud v popsaném sporu o určení vlastnického práva vázán závěrem o platnosti smlouvy a vlastnickém právu, který učinil ve sporu mezi týmiž účastníky o negatorní žalobě.
6. B odebral od A zboží za celkovou kupní cenu 150 000 Kč; na fakturu vystavenou prodávajícím ale nereagoval a kupní cenu nezaplatil. A proto podal vůči B žalobu, kterou se domáhal zaplacení 75 000 Kč s úroky z prodlení z této částky; celou částku neuplatnil proto, že chtěl snížit náklady řízení pro případ, kdyby soud dospěl k závěru o neplatnosti smlouvy (její platností si A nebyl zcela jist). Soud I. stupně posoudil smlouvu jako platnou a uložil žalovanému B povinnost zaplatit žalovanou sumu i s příslušenstvím. Rozsudek nabyl právní moci. Povzbuzen tímto pozitivním výsledkem, podal další žalobu, kterou se domáhal zaplacení zbytku kupní ceny, tedy opět 75 000 Kč s úrokem z prodlení z této částky. Žalovaný B se proti žalobě bránil jednak poukazem na překážku věci pravomocně rozhodnuté (o žalobě na zaplacení kupní ceny již přece bylo jednou pravomocně rozhodnuto), a jednak uplatnil vzájemnou žalobu, kterou se domáhal určení, že kupní smlouva je neplatná. Posuďte, zda nové žalobě A brání překážka věci pravomocně rozhodnuté, a dále zda žalovaný může za popsané situace uplatnit žalobu na určení neplatnosti kupní smlouvy.